

Jongstleden mei haalde ons eerste het kampioenschap van zijn poule binnen. Alle reden om plaatsen te reserveren bij de plaatselijke Chinees. Bijna 'iedereen' schoof aan en u kunt zich voorstellen welke onderwerpen er over tafel gingen. Ik weet niet meer in welk verband, maar plotseling liet een van de disgenoten een naam vallen uit een tamelijk grijs verleden. Ik was verrast. "Goh, ik heb nog in een HSB-kampioenschap tegen K gespeeld. Ik ben zijn naam trouwens nooit meer tegengekomen. Weet jij of hij nog schaakt?" Het antwoord was ontzunderend: K was al zo'n tien jaar terug overleden.

Ik herinnerde me de persoon nog goed. Hij zal even in de dertig zijn geweest toen hij achter de zwarte stukken tegenover mij plaats nam, in colbert. Konings-Indische Hoofdvariant, 1-0. Het werd een lange partij die ik aanzienlijk had kunnen bekorten met een eenvoudige loperzet, zoals ik thuis ontdekte. Mijn zegsman vertelde me dat K leraar wiskunde was geweest en dat er op zijn oude school een schaaktafel was geplaatst met zijn naam. K had kennelijk indruk gemaakt. Op mij dus ook. Maar waarom eigenlijk? Vanwege die partij? Vanwege zijn voorkomen? Vanwege het feit dat onze partij met ongelijke lopereindspel zo lang duurde dat de afsluiting van het betreffende HSB-kampioenschap er door werd opgehouden? Overigens is dat een detail dat pas komt bovendien nu ik achter de tekstverwerker zit. Er is objectief gezien geen enkele reden waarom hij niet, zoals zoveel anderen, uit mijn geheugen is verdwenen. Welke tegenstander blijft je bij en waarom? In het geval van K tast ik enigszins in het duister, maar bij de volgende twee niet.

Toen ik in de beginjaren zeventig bij BSG speelde, moest ik in een externe wedstrijd tegen de competitieleider(?) van de SGS, de heer S. Er kwam een koningsgambietje op het bord en S speelde 2..., Lc5. Ik was verschrikkelijk groen op openingsgebied en moet dat via lichaamstaal hebben doorgeseind. S gniffelde fijntjes, maar net merkbaar genoeg. Die reactie is me duidelijk bijgebleven, het postuur van S trouwens ook. Toen ik later door een jeugdspeler bij Promotie zelf werd geconfronteerd met een koningsgambiet – dat speelde hij altijd na e4, e5 - antwoordde ik 2..., Lc5. S' gegniffel was nadrukkelijk in mijn achterhoofd aanwezig. Succes, want ik schopte de jeugdspeler in vijftwintig zetten van het bord. "Dit heb ik nog nooit tegen me gehad" was de verbouwereerde reactie. Heerlijk, met dank aan S!

D was een onopvallende Utrechtse studiegenoot die al snel uit mijn blikveld verdween. Dat laatste realiseerde ik me pas toen ik hem twee decennia later tegenkwam in de Haagse schaakwereld en hij mijn geheugen opfriste. In het kader van een HSB-kampioenschap vroeg D om onze partij vooruit te mogen spelen bij mij thuis. Dat mocht, maar van die toezegging zou ik spijt krijgen. Op de afgesproken dag was D snipverkouden, had desondanks geen zakdoek bij zich en liet zijn verkoudheid de vrije loop. De virusjes buitelden in aanvalsgolven enthousiast over elkaar heen om de wereld buiten D's neusgaten te gaan ontdekken. Regelmatig richting schaakbord, jawel. Non-verbale signalen van mijn kant waren vergeefs en verbale signalen heb ik - stom, stom, stom - niet afgegeven. Ik vond dat als gastheer te gênant. Maar dit gaat me nooit meer overkomen, de beruchte Hollandse directheid heeft soms zijn voordelen....

Dit waren drie voorbeelden waar mijn geheugen vooralsnog geen afscheid van heeft genomen: D, S en K. Huh? DSK? Maar die afkorting ken ik van een jaar of tien geleden! DSK, de Franse benaming voor Dominique Strauss-Kahn, directeur van het IMF! Die meneer met dat machtige, gek makende libido... die kerel met dat New Yorkse kamermeisje dat van hem niet alleen stof moest zuigen... Oeps, het wordt tijd dat ik dit gedachtetreintje even een halt toeroep, want deze associatie gaat ook mij (#metoo) te duidelijk de verkeerde kant op!